

שיחת השבוע

יוצא לאור על-ידי צעירי אגודת חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

עושים סדר בעולם

שליחי חב"ד ברחבי העולם נערכים לארגן כאלפיים וחמש-מאות סדרים ציבוריים, שבהם ישתתפו כרבע מיליון יהודים. סדרים כאלה יהיו בסין, בתאילנד, ביוון, בקפריסין, בבולגריה, בטורקיה, בקונגו, בניגריה, וכמובן ברחבי מדינות חבר-העמים. הסדר הגדול ביותר צפוי להתקיים בקטמנדו שבנפאל, שבו צפויים להשתתף כאלפיים תרמילאים ישראלים.

תרופות כשרות

מי שנוקק לתרופות בימי הפסח, יכול להיעזר בחוברת התרופות הכשרות לפסח שיצאה לאור מטעם המחלקה לדת ולכשרות של שירותי בריאות כללית. רשימת התרופות אושרה על-ידי ועדת רבנים מיוחדת ונציגי גופי הכשרות. רצוי להציגה לפני הרופאים כדי שיבחרו תרופות כשרות לפסח.

הגדת בני מלכים

בליל הסדר אנו מחפשים דרכים לעורר את תשומת-ליבם של הילדים. **הגדת בני מלכים** היא יצירה מרהיבת-עין, שהופקה על-ידי ר' אריה ורדיגר, והיא מעוטרת בתצלומים אמנותיים משובחים, של ילדים, המככבים בשולחן הסדר וביציאת מצרים. טל' 704120-700-1.

פסח עם דודו

הופיעה הפקה חדשה (מס' 10) בסדרה **בגן של דודו**. התקליטור מיוחד לחג-הפסח, מצוותיו ומנהגיו, וסיפור יציאת מצרים. מילים ולחנים: **מרים ונגפול**, שירה ומשחק: **דודו פישר**. להשיג בקלטות וידאו ובתקליטורי מחשב DVD. טל' 704120-700-1.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
7:08	7:46	7:22	7:00
8:09	8:48	8:15	7:57

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915
טל' 9607588-3-972 • פקס 960169-3-972
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

יום של הודיה והתחזקות

בי"א בניסן, לפני מאה וארבע שנים, ירדה לעולם נשמתו הגדולה של הרבי מליובאוויטש. זה יום של הודיה לה' על האור שזכינו לו, ואפשר גם לתת 'מתנה' לקב"ה.

למצוקותיהם של המוני ישראל. אין-ספור ימים בילה על ציון חותנו, קורא מכתב אחר מכתב ופתק אחר פתק, ומעטיר תחינה.

הטמיעה וההתבוללות, כמו ההתרחקות ממקורות ישראל, לא נתנו לו מנוח. הוא לא קיבל את שיטת "אני את נפשי הצלתי", ולא חסך יוזמה ומאמץ כדי להביא את אור התורה והחסידות לעוד ועוד יהודים. במידה מרובה אפשר לומר, שלאחר שפרץ את הדרך, נעשתה דרכו לנחלת כלל-ישראל.

להכיר בגודל השעה

ומעל לכול - הרבי חי יום-יום ושעה-שעה עם הציפייה הגדולה לגאולה האמיתית והשלמה. הוא פקח את עיני העם להבין את גודל השעה שאנו חיים בה, ערב הגאולה, וקרא לכולנו להכין עצמנו לקראת היום הגדול.

לקראת י"א בניסן יכול כל אחד ואחת מאיתנו להעניק לרבי 'מתנה' בכל אחד מהתחומים המפורטים לעיל. וגדולה תפילתנו, שתוספת זו של כולנו תביא את ה'מתנה' הגדולה ביותר - הגאולה האמיתית והשלמה על-ידי משיח-צדקנו, בניסן נגאלו ובניסן עתידים להיגאל.

יום ראשון, י"א בניסן, ימלאו מאה וארבע שנים להולדתו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש. ביום זה, בשנת תרס"ב, ירדה נשמתו הקדושה לעולם הזה, ואנו זכינו לאורו הגדול. על-כן זה יום שמחה והודיה לקב"ה.

בקרב חסידי חב"ד נהוג לכנות את היום הזה בתואר 'יום הבהיר'. כך נאמר על רועה ישראל הראשון, משה רבנו, שביום-הולדתו "נתמלא הבית כולו אור". היום שבו נולד נשיא ישראל שבדור הוא אפוא יום שכולו אור ובהירות.

בכלל, יום-הולדת של צדיק הוא יום שמחה, על האור שהאיר באותו יום בעולם. חז"ל אומרים שהקב"ה בחר בא' בניסן ליום הקמת המשכן, "לפי שבאחד בניסן נולד יצחק, אמר הקב"ה: הריני מערב שמחתכם שמחה בשמחה".

כמו-כן נאמר בגמרא, שיום-הולדתו של משה רבנו, ז' באדר, ביטל את גזרת המן. הצורך בחר בחודש אדר לביצוע מזימתו, משום שבחודש זה מת משה רבנו, והוא ראה בכך סימן רע לעם-ישראל. אולם חז"ל אומרים, שלא ידע כי בחודש זה גם נולד משה, ו"כדאי הוא יום ה'לדה שיכפר על המיתה". רואים אנו אפוא, שיום-הולדתו של נשיא ישראל נעשה יום של שמחה וזכות לדורי-דורות, עד שבזכותו נתבטלה גזרת המן כעבור יותר מאלף שנה.

מתנה משמחת

מקובל בעולם לשמח את ליבו של בעל יום-הולדת במתנות. הרבי הבהיר פעמים רבות שאין חפצו במתנות של כסף וזהב. הדבר שישמח את ליבו, אמר, הוא כשיתבשר שיהודים הוסיפו בלימוד התורה ובהפצתה, הרבו בהקמת מפעלי תורה וחסד והתחזקו באהבת-ישראל.

הרבי היה במהותו איש תורה. לא-אחת התבטא, שאין לו הנאה גדולה יותר מלראות יהודים עוסקים בהתלהבות ובחיות בלימוד התורה. הרבי הוא גם איש של אהבת-ישראל. הוא לא חסך זמן ומאמץ כדי לעזור ליהודי, בגשמיות וברוחניות. בשעות הקטנות של הלילה היה מדיד שינה מעיניו כדי למצוא מזור

יהודי נדרש להשפיע על העולם

יכלו לכפותם לקיים את הציווי "שלח את עמי". בכל-זאת הוטלה עליהם החובה להשתדל בזה ככל יכולתם.

הפגנה לעין-כול

לכן נצטוו בני-ישראל לקחת את השה בגלוי, ולהפגין לעין-כול את הכוונה לשחטו לקרבן פסח, כי פעולה זו הביאה לידי כך ש"נתקבצו בכורי מצרים אצל ישראל", ועד שהבכורים עצמם יצאו למלחמה כדי לכפות על אבותיהם לקיים את ציווי ה'. כאשר בני-ישראל פעלו זאת אצל בכורי מצרים, מילאו את תפקידם לתקן גם את אומות-העולם ולהביאם לידי שלמותם.

נס זה נקבע לדורות כדי להזכיר לכל אחד ואחת מאיתנו, שעליו לחוש כי "בשביילי נברא העולם", והנהגת כל העולם תלויה בו. כשיהודי יתנהג בדרך התורה והמצווה, בגלוי ובידי רמה – ישפיע על-ידי זה גם על כל העולם שסביבו, עד הגאולה האמיתית והשלמה.

לשחוט את השה, האליל המצרי, היו אמורים להילחם בעם-ישראל; אך בפועל לא נלחמו בישראל ואף יצאו למלחמה נגד אבותיהם ונגד המצרים.

אולם בפסוק "למכה מצרים בבכוריהם" לא מוזכר כלל עניין זה (שנמנעה המלחמה בישראל), וגם בשולחן-ערוך אין אפילו רמז לכך, אלא ההדגשה היא על עצם העניין של הכאת מצרים על-ידי הבכורים. ונשאלת השאלה מה הרבותא בכך.

חובה להשפיע

התשובה טמונה בעיקרון המופיע ברמב"ם: "צווה משה רבנו מפי הגבורה לכוף את כל באי העולם לקבל מצוות שנצטוו בני נח". יהודי מצווה להביא את העולם כולו לידי שלמותו, ובכלל זה להשפיע גם על הגויים לקיים את המצוות המוטלות עליהם.

חובה זו הייתה מוטלת על בני-ישראל גם בהיותם במצרים. ברור, שבהיותם בגלות לא יכלו היהודים לכוף את המצרים לקיים מצוות, ואף לא

סיבה שהשבת שלפני חג-הפסח נקראת 'שבת הגדול' היא, כפי שמבאר אדמו"ר הזקן בשולחן-ערוך שלו, "לפי שנעשה בו נס גדול", הנס "למכה מצרים בבכוריהם". באותה שנה חל עשרה בניסן בשבת. בני-ישראל נצטוו לקחת שיה לבית ולקשור אותו לכרעי המיטה. נתקבצו בכורי מצרים אצל ישראל, ושמעו מבני-ישראל שבעוד כמה ימים ישחטו את השה לקרבן ותבוא על המצרים מכת בכורות. הלכו הבכורים אל אבותיהם ואל פרעה ותבעו מהם לשלח את ישראל, ולא רצו. עשו הבכורים עמם מלחמה והרגו הרבה מהם. לזכר אותו נס נקבעה אותה שבת ל'שבת הגדול'.

נשאלת כאן השאלה: הלא אותו נס לא היה קשור לישראל, אלא זה היה עניין שבין המצרים לבכוריהם. למה אפוא "קבעו נס זה לזיכרון" לישראל ועוד לכל הדורות?

מהו הנס?

לכאורה אפשר להסביר, שהנס התבטא בכך, שכאשר שמעו הבכורים כי בני-ישראל עומדים

מן המעיין שבת הגדול | מאת הרב אליעזר ברוד

בכל מוצאי שבת היו יוצאים ממנוחה ועונג ליגיעה ועינוי. אבל במוצאי שבת זו שוב לא חזרו להשתעבד. לכן נקראת 'שבת הגדול', כי מנוחת השבת התארכה גם לימים הבאים.

(רבי יוסף מטרנאי)

אמרת השבוע

שכר טרחה

הגביר הרב ישכר-דב וייס מקליפורניה נהג להיוועץ ברבי מליובאוויטש בענייני עסקיו. כאשר החברה שבעלתו החליטה לצאת להנפקה בבורסה, נכנס אל הרבי וביקש את ברכתו למהלך.

שאלו הרבי: "ומה תיתנו לי?".

הרב וייס הופתע מהשאלה והשיב מיד: "כל אשר לי אני מוכן ומזומן לתת לרבי".

חיך הרבי ואמר: "אני מבקש, שבפעם הבאה שתבוא אליי, תביאו איתכם אלף דפי גמרא..."

מאריכים בדרשות

כשם שיום-הכיפורים נקרא "צומא רבה" [=צום גדול], לפי שמאריכים בו בתפילות ובתחנונים, כך שבת זו, שמאריכים בה בדרשות, נקראת 'שבת הגדול'.

(מהר"ל)

היום הגדול

בשבת זו מפטירים "וערבה", שמסתיימת בפסוק: "הנה אנוכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא". על שם זה נקראת השבת 'שבת הגדול'.

(מטה משה)

ימי תורה

הימים שבהם לומדים תורה נקראים ימים גדולים, ולפי שבשבת זו החכם דורש לפני העם בהלכות פסח, וכל אחד ואחד עסוק בלימוד דיני פסח, נקרא יום זה 'שבת הגדול'.

(בינה לעתים)

המנוחה התארכה

כשהיו ישראל במצרים ביקש משה מפרעה יום אחד של מנוחה, ובחר לו את יום השבת. אולם

נכנסו למצוות

השבת שלפני חג-הפסח נקראת 'שבת הגדול', משום שזו השבת הראשונה שישאל נכנסו בה למצוות. נאמר בתורה (שמות יב, ג) "דברו אל כל עדת ישראל לאמור, בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שיה לבית אבות", והעשירי בחודש חל אז בשבת.

(אבודרהם)

נעשה גדול

ילד שמגיע לגיל שלוש-עשרה נקרא 'גדול', כי הוא נכנס בעול המצוות. גם עם-ישראל, שנצטווה במצווה הראשונה (לקחת הפסח), נעשה גדול. לכן נקראת שבת זו 'שבת הגדול'.

(מעיינה של תורה)

על שם הנס

כשלקחו את פסחיהן בעשירי לחודש שהיה בשבת, קשר אותו כל אחד בכרעי מיטתו. ושאלום המצריים למה זה לכם. והשיבו, לשחטו לשם פסח, כמצוות השם עלינו. והיו שינייהם קהות על ששוחטין את אלוהיהם, ולא היו רשאים לומר להם דבר. על שם אותו הנס קורים אותו 'שבת הגדול'.

(טור אורח-חיים, סימן תל)

בעקבות הרכוש

עשיר גדול היה ר' שמואל פינחס מהומיל, אדם מכובד, תלמיד-חכם וחסידו של אדמו"ר ה'צמח צדק' (רבי מנחם-מענדל) מליובאוויטש. לפרנסתו עסק ר' שמואל-פינחס במסחר בתכשיטים יקרים.

בעלי האחוזה, שהזדקקו לכסף מזומן, נהגו ללוות ממנו כספים. ההלוואות היו נרשמות על שטרות-מלווה שהוחזקו בידי ר' שמואל-פינחס. עם פירעון החוב היו השטרות מוחזרים ללווים או נקריעים לגזרים. לשטרות אלה היה ערך כספי רב והיה אפשר להעבירם מיד ליד, כשטרות-כסף לכל דבר.

רעש קל העיר את ר' שמואל-פינחס משנתו. נטל את ידיו, קם ממיטתו, הדליק נר ונכנס לחדר השני, שם הייתה הכספת שלו, ובה שמר את תכשיטיו היקרים ואת שטרות-המלווה. כשנכנס לחדר חשכו עיניו - הכספת הייתה פרוצה. רעד אחז בו כשהתברר לו שנגנבים היו בביתו ושדדו את כל רכושו.

"מה אעשה!?", קרא במר נפשו. כל השטרות נגנבו, לצד כסף מזומן ותכשיטים יקרים. בלב דואב ודואג חזר למיטתו, אך לא הצליח להירדם.

בבוקר, אחרי התפילה, ניגש לרב העיירה, הגאון רבי יצחק-אייזיק מהומיל, וסיפר לו על האסון שפקד אותו. רבי יצחק-אייזיק יעץ לו לנסוע מיד אל הרב בליובאוויטש ולשאל בעצמו. לקב עמו טלית ותפילין, שכר עגלה מהירה ונסע כל היום והולילה. לפנות בוקר הגיע לליובאוויטש.

לאחר תפילת שחרית נכנס אל הרבי. כשדמעות זולגות מעיניו סיפר לרבי את שאירע בביתו, כיממה קודם-כן. "עני מרוד נשארתי, כל כספי, שטרותיי ותכשיטיי נגנבו ממני!". נאנח.

"דע לך", אמר לו הרבי, "כי שום דבר בעולם אינו מקרי. לכל מאורע ומאורע יש סיבה. אתה מצטער ובוכה על שגנבו ממך כסף ושווה-כסף, ואינך מצטער ובוכה על הסיבה שגרמה לך. הגנבה היא רק תזכורת, כדי שתפישש במעשיך ותתקנם. עשה כך וישועת ה' כהרף עין".

כעבור רגע הוסיף הרבי: "קום סע לבבורויסק. בכניסה לעיר נמצא בית-מלון השייך ליהודי. השתדל לשהות בו בשבת-קודש. לאחר מכן היכנס לעיר ושהה בה יממה שלמה, והשם יתברך יצליח דרכך".

עם צאתו מהרבי, מאושש ומעודד קמעה, עלה ר' שמואל-פינחס אל מרכבתו והאיץ בסוסים. ואמנם, בערב

שבת, סמוך להדלקת הנרות, הצליח להגיע לבית-המלון הסמוך לעיר בבורויסק. הוא הניח את חפציו בחדרו, התלבש והתכונן לכבוד שבת. בשו בו מבית-הכנסת קידש על היין ואכל את סעודת השבת. למד את שיעורו הקבוע,

קרא קריאת-שמע ועלה על יצועו, מנסה להירדם. עייף היה מאוד מתלאות הדרך. שאגות צחוק פרועות הפריעו את מנוחתו. בחדר סמוך ישבו כמה גויים, ששתו לשכרה והשתוללו כל הלילה. התהוללות השיכורים נמשכה כל השבת

ואף במוצאי שבת, עד אור הבוקר. בבוקר יום ראשון ניגש אליו אחד השיכורים, "רואה אני כי סוחר חשוב אתה", לחש לו כממתיק סוד. "ובכן, יש לי בשבילך עסקה שלא תוכל לסרב לה. אני וחבריי סוחרים באבנים טובות ומרגליות, ועכשיו אנו נוסעים לעיר בבורויסק, מכיוון שהזדמן לנו לקנות סחורה משובחת במחיר זול, אך אין לנו כסף מזומן, אלא שטרות-מלווה של קונים שלנו, רובם בעלי אחוזות מפורסמים. נמכור לך אפוא את השטרות במחצית משוויים, ואם אתה מכיר איש עשיר, שיכול וירצה לקנות את השטרות מידך, תוכל להרוויח יפה, וגם הוא ירוויח סכום נאה".

חשדו של ר' שמואל-פינחס התעורר מיד. עשה עצמו כשוקל את הדברים בחיוב והשתדל לשמור על קור-רוח, כדי שלא להסגיר את חשדותיו. "מכיר אני היטב את בבורויסק ובכל העיר אפשר למצוא רק שני עשירים שיוכלו לקנות את השטרות", אמר. "השניים הם, במקרה, ידידי. הבה ניסע לעיר ושם כבר נסדיר את העסקה".

הגוי הקיץ את חבריו משנתם, ויחדיו נסעו לבבורויסק. על-פי עצת ר' שמואל-פינחס עצרו בבית-מלון מקומי, שהיה בבעלות ידידו של ר' שמואל-פינחס. לאחר שהתמקמו בחדריהם, הביאו בני החבורה מזוודה לחדרו של ר' שמואל-פינחס. הוא פתח את המזוודה ונשימתו נעתקה. היא הכילה את כל הכסף, השטרות והתכשיטים שנגנבו ממנו, לצד תכשיטים ואבנים יקרות, שנגנבו מאנשים אחרים.

הוא בחן בעניין רב את תכולת המזוודה ואמר לחבורת הגנבים: "השטרות נראים אמינים ובתוך כמה שעות אביא לכם כסף בעבורם". הוא אף ביקשם לשמור על חשאיות העסקה. ניגש ר' שמואל-פינחס לבעל בית-המלון והביאו בסוד מעשה הגנבה ועצתו של הרבי. הם בחנו את האפשרויות ולבסוף סיכמו על תכנית-פעולה.

כעבור שעה קלה נכנסו בניו של בעל בית-המלון לחדר שבו המתינו הגנבים. הם הפתיעו את החבורה, והצליחו להשתלט על הגנבים, לכסות את ראשיהם ולקשור את ידיהם ואת רגליהם. החזירו לר' שמואל-פינחס את השייך לו, ואת שאר הרכוש הגנוב החליטו למסור למשטרה.

עד מהרה הוזעקו למקום שוטרים, אזקו את ידי הגנבים והובילו למעצר ולחקירה. ר' שמואל-פינחס נשאר בעיר עד למחרת, ומיהר לחזור ולבשר לרבי את בשרות מציאת הגנבה. גם את דברי הרבי ש"הגנבה היא רק תזכורת" שמטרתה לעורר את האדם לתקן את מעשיו - לא שכח (ה'צמח צדק' נסתלק ב"ג בניסן תרכ"ו).

חיי צדיקים | מאת מנחם ברוד

אמונת הגאולה

גלריית הצדיקים וגדולי-ישראל במשך הדורות נרשמו דמויות מיוחדת שהתאפיינו באמונה עזה ולהטת בביאת המשיח. כזה היה ה'חפץ-חיים', למשל, או בעל 'שמח משה' ועוד. מסופרים עליהם סיפורים מופלאים, כיצד חיו מתוך אמונה גדולה זו, ואף שכבו לישון מצפים בכל רגע לבשורה על ביאת משיח-צדקנו. דומה שאף במובן זה, הרבי מליובאוויטש מגלם באישיותו סוג של ציפייה ותודעת גאולה שכמותה לא ראינו בעבר.

מעניין להיווכח כי הרבי עצמו גילה, שחזון הגאולה העסיקו עוד בהיותו ילד רך בשנים. וכך הוא כותב בשנת תשט"ז לנשיא המדינה בן-צבי (איגרות-קודש כרך יב, עמ' תיד): "מיום הלכי ל'חדר' ועוד קודם לזה, התחיל להתקדם בדמויני ציור גאולה העתידה - גאולת עם-ישראל מגלותו האחרון. גאולה כזו ובאופן כזה, שעל-ידה יהיו מובנים יסורי הגלות, הגזרות והשמדות... והכול יהיה באופן אשר בלבב שלם ובהבנה מלאה - 'אמר ביום ההוא אודך ה' כי אנפת בי'".

על סף הדלת

הרבי הקרין את הציפייה העזה לביאת משיח לכל עם-ישראל. האמונה הלוהטת שלו סחפה עמה אלפים ורובות, ובמידה מסויימת את כל העם. מספרים על רב ניו-יורקי, ששלח את בתו למחנה-קיץ של חב"ד. בימי שהייתם במחנה ביקרו הילדים בחצר הרבי ושמעו שיחה מיוחדת שנשא לפני הילדים. כשבא האב לבקר את בתו, שמע ממנו בהתלהבות כי הרבי אמר, שהמשיח עומד לבוא בכל רגע וכי צריך להתכונן לקראתו. הגיב האב: "הלוא גם אני מדבר כך בדרשותיי". ענתה הילדה: "אבל הרבי מתכוון לזה באמת".

בשנים תש"נ-תשנ"ב דיבר הרבי על הגאולה כעל עובדה, שכבר נמצאת על סף הדלת ממש. הוא קרא לכל יהודי ליטול חלק בהכנות האחרונות לקבלת פני משיח-צדקנו, על-ידי לימוד ענייני הגאולה, הוספה במצוות ובמעשים טובים, הוספה בתפילה על הגאולה והפצת תודעת הגאולה לכל העם. הנה כמה מהתבטאויותיו באותם ימים:

"על-פי כל הסימנים שבדברי חז"ל, עומדים אנו בסוף זמן הגלות, לאחר שכבר 'כלו כל הקיצין', וכבר עשו תשובה, ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח-צדקנו" (שבת פרשת שמות תנש"א). בשיחה עם הרב הראשי לישראל, הרב מרדכי אליהו, אמר: "לא זו בלבד שסוף הגאולה לבוא, אלא הגאולה כבר עומדת על סף הפתח ומחכה לכל אחד ואחת מישראל שיפתח את הדלת ו'יסחוב' את הגאולה לתוך החדר!" (ו' במרחשוון תשנ"ב).

אחריות אישית

כתב סיי-אן-אן שאלו: "רבי, מהו המסר שיש לך לעולם בעניין המשיח?". הרבי: "כבר פרסמתי והדבר נדפס בעיתונות בכל המדינות, ואם רצונך לחזור על כך - חזור ואמור שהמשיח מוכן לבוא עכשיו, ומה שנתר לנו לעשות, הוא להרבות יותר בשטח של טוב וחסד". כתב סיי-אן-אן: "שהאנשים יעשו טוב וחסד כדי שהוא יבוא?". הרבי: "לעשות קצת יותר ואז יבוא מיד" (בחלוקת השטרות ל'שליחות-מצווה', י"ב במרחשוון תשנ"ב).

דברים דומים אמר לכתב עיתון אמריקני ששאל: "מהו המסר שיש לרבי אל העם?". הרבי: "המשיח עומד להגיע וצריך לעשות את ההכנות האחרונות" (בחלוקת השטרות ל'שליחות-מצווה', ב' באדר-א תשנ"ב).

"כל יהודי, אנשים נשים וטף, יש לו אחריות להוסיף בעבודתו להביא את משיח-צדקנו בפועל ממש. אין לסמוך על אחרים ואין להטיל עבודה זו על אחרים... במה מתבטאת עבודה זו? בהוספה בתורה ובמצוות, בלימוד התורה (נגלה ופנימיות) וקיום המצוות בהידור, וכן - להשפיע על אחרים שיוסיפו אף הם בתורה ובמצוות" (שבת פרשת שמיני תנש"א).

"אראנו נפלאות: הנפלאות הן גלויות, באופן שאפשר לראותן בעיני בשר. ויתרה מזו - 'אראנו',

(הרבי מליובאוויטש, י"א בניסן תנש"א)

בציפייה לגאולה הקב"ה עצמו מראה את הנפלאות... למעלה מכל מדידה והגבלה" (הרבי מליובאוויטש, י"א בניסן תנש"א)

הגדה שגילתה לעולם את הגאונות

הרב אשכנזי וההגדה של הרבי. גאונות מדור אחר

הפרקים שבהלכות תלמוד-תורה לאדמו"ר הזקן, רבי שניאור-זלמן מלאדי.

הנה דוגמה קטנה, מרשימת סימני הסדר המופיעה בפתח ההגדה: מדוע רק המילה 'ורחץ' זכתה לו' החיבור, בשונה משאר סימני הסדר? הרבי מציג שלושה טעמים: "למען שיהיה כל התיבות שבסימן זה בשתי תנועות. עוד יש להסביר תוספת הו' - להדגיש שצריך להיות קדש ואחר-כך רחץ, אף למי שאין נוהג כן בשאר ימות השנה (וכדעת הט"ז וח"י ריש סימן תע"ג), או שאף מי שרוחץ קודם קדש (כדעת הב"ח שם) חוזר ורוחץ. מאבא מורי שמעתי על-דרך הסוד לבאר דיוק הו', כי קדש ורחץ רומזים על ג' ראשונות דחכמה (קדושה) וד' ראשונות דבינה (טהרה, רחיצה) שלא היה בהם פירוור ושבירה, כי לקחם עתיק לחלקו. מה-שאיין-כן י"ג בחינות הנשואות (כנגד שאר י"ג סימני הסדר). וזהו אשר קדש ורחץ בא ב' החיבור".

הנה שלושה טעמים, הנובעים משלושה עולמות - פונטיקה, הלכה וקבלה.

א יאפשר לתמצת במסגרת המדור את שפע הגילויים שחושף הרב **מרדכי שמואל אשכנזי** על פירושו של הרבי מליובאוויטש להגדה של פסח. הוא פותח בשתי אנקדוטות, הזכורות לו מימי בחרותו, כאשר התגורר בבית הוריו בתל-אביב: "הגאון הרב יוסף זווין החזיק בביתו אוסף עצום של הגדות, ובכל-זאת אמר לי: 'בליל-הסדר אני יושב עם ההגדה של הרבי'".

עוד הוא מספר: "נכנסתי לספריית הרמב"ם בתל-אביב, והבחנתי כי ההגדה של הרבי תויקה על-שם אדמו"ר הצמח-צדק מליובאוויטש. אפשר היה להזיך את הטעות, שהרי לצמח-צדק ולרבי שם זהה. נכנסתי למשרדו של המנהל, הגאון הרב ראובן מרגליות - תלמיד-חכם גדול, חוקר פורה ומחבר כמישימים ספרים בכל מקצועות התורה - והעמדתי על הטעות. לא אשכח את תגובתו: 'דעתי שהרבי גדול בתורה', אמר, 'אבל עד כדי כך! הייתי בטוח שמדובר במחבר מדור אחר!...'".

טעם אחר לסדר

"מדובר בגאונות שמקיפה את כל חדרי התורה", אומר הרב אשכנזי. "אין כמעט אבן שהרבי לא הפך. הוא דן במבנה שלה - מי סידר אותה, באיזו תקופה, וכיצד הושפעו מזה השפה והסגנון. הוא מצביע על חמישה היבטים הלכתיים המייחדים את הקידוש בליל-הסדר מהקידוש שבכל יום-טוב. כך גם אכילת המצה בפסח, לעומת חובת אכילת פת בשאר החגים. הוא מציג לא-פחות משישה

למה ו' ב'ורחץ'

יצירתו של הרבי על ההגדה ראתה אור בשנת תש"ו, ובמידה רבה חשפה לראשונה, לפני העולם, את גדולתו התורנית הבלתי-ירגילה. הרב אשכנזי, רבו של כפר-חב"ד ומחשובי פוסקי ההלכה בזמננו, יודע להעריך יצירה תורנית. הוא-עצמו חיבר ספרים רבים, שזוכים להערכה רבה בעולם התורה. ביניהם שישה כרכים, בני כשלושת-אלפים עמודים, המפענחים ומפרשים את ארבעת

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

ציפורים יאכלו דוחן נקי (יש בשוק גם טרי, מן השדה), או קמח מצות ופירוריהם. אפשר להאכילם למשך זמן-מה גם בירקות ובפירות.

דגיניו יאכלו מזון המכיל אצות או תולעים בלבד. רוב הדגים גם יאכלו פירורים קטנים של בשר או דגים. באיין-ברירה אפשר להשאיר דגים בריאים בלי מזון כלל שבוע ימים.

תרנגולות ואווזים אפשר להאכיל בתערובת העשויה מקטניות, אולם יש לוודא שלא מעורבים בה גרגירי דגן (כפי שמצוי בכמה מכוני תערובת). אפשר גם להאכילם אורז, תירס וכדומה כשרים לפסח.

באיין-ברירה יש לשאול רב מוסמך איך אפשר להשאיר את בעלי-החיים עם מזון-חמץ מוכן לכל ימי הפסח, ולמכרם עם מזונם לגוי (וזאת כאשר המזון סגור עם בעלי-החיים, או שיש גוי הדואג להאכילם במזון זה בפסח).

מקורות: ראה ש"ע או"ח ר"ס תמב וס"ס תמו. מידע אישי - הוטרניר הד"ר מיכאל רזנו.

מזון פסח לחיות בית

שאלה: עד כמה חובה להקפיד על כשרות לפסח במזון לחיות מחמד?

תשובה: כל מין דגן שבא במגע עם מים נעשה בדרך-כלל 'חמץ', ואסור באכילה ובהנאה בפסח. אפילו תערובת-חמץ אסור להשהות ברשותנו, ובפרט כאשר מאכילים אותה לבעלי-חיים.

לכן יש בעיה קשה של חמץ ברבים ממוצרי המזון המיועדים לחיות-מחמד, המכילים רכיבים שמקורם בחיטה, וכן בתערובות לעופות העלולות להכיל גם גרגירי דגן. חייבים לבער מזון זה או למכרו לגוי, וודאי שאסור להזיין בו את בעלי-החיים בפסח.

לפעמים מייצרים מזון-כלבים לפסח, שיש עליו פיקוח אמין שהוא "ללא חשש חמץ". אם אין בנמצא מזון כזה, אפשר להאכיל את הכלבים במוצרי בשר ודגים ללא עצמות, ולהוסיף קטניות ואורז. גם התולים יאכלו מזון כזה.

גיליונות שיחת השבוע

בעברית וברוסית

מופצים בכל

רחבי ארה"ב

להזמנות ולפרסום אנא פנו:

718-756-1328

sh-usa@chabad.org.il

לחבצעים מיוחדים בקרו באתר בעברית
www.SKY2000.com

תק ונסיון שירות אישי מחירים ללא תחרות הנלה חבדי"ת

התחחות במסעות לישראל

הצעת לפסח \$899

ניוירוק-ישראל 212.599.3333

60 E. 42 st. #712, NY, NY 10165

SKY 2000 TRAVEL

Levi Hartman לוי הרטמן

Office: 718-871-8282 x128
Cell: 646-335-8818
Fax: 718-633-0499

www.levifunding.com

3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218

דובר עברית

EVERGREEN FUNDING CO.
Commercial & Residential Financing

סופר סת"ם • HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין

321 Kingston Avenue
718-221-2222

www.esofer.com
A HaSofer Company